

Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde af den paagældende Ejendoms og Ejendomsbedrivers Forhold, og jeg ønsker at gentage dette her fra denne Plads. Endvidere maa Vilkaaret jo stedse være, at man paa Forhaand bliver klar over, hvorledes den vedkommende Kommunes Stilling til Sagen er; Kommunerne garanterer jo i samme Omfang som Staten for disse Laan, Kommunen har det nøjere Kendskab til den enkeltes Forhold, som Staten ikke kan have, og derfor er det klart — og det ligger ogsaa i selve Ordlyden af § 5 —, at før man kommer til Staten, maa den paagældende Kommunes Stilling til Sagen være bekendt. Endvidere mener jeg ikke, at der som Regel kan være Tale om Eftergivelse, men at § 5 kun i det Omfang, i hvilket Hensynet til Statens Stilling til disse Laan gør det fornødent, bør anvendes, og da til at give Henstand med visse Ydelser, saaledes at, efterhaanden som de foranstaaende Prioriteter afdrages og den Byrde, som de foranlediger, lettes, gaar Statsboligfondens Tilgodehavende ind i Ejendommen med sin fulde Værdi.

Jeg har for ganske nylig nedsat et snævert Udvalg af sagkyndige til at behandle hele dette Spørgsmaal for Storbys Byggeriets Vedkommende her i København, og da naturligvis særlig for Boligselskabernes Vedkommende. Her, hvor det drejer sig om meget store Værdier, knyttede til det enkelte Ejendomskompleks, hvor man i mange Tilfælde kommer i Vanskelighed med Hensyn til Laanenes Berigtigelse og dermed følgende Vanskelighed med Hensyn til Udlejning af Lejlighederne, her var det nødvendigt at naa gennem Vanskelighederne hurtigst muligt, og det er da denne Opgave, som dette Udvalg har faaet at løse, og som jeg tror, det vil kunne løse i Løbet af ret kort Tid. Samtidig dermed gaar der saa Tilvejebringelse af en Oversigt over de forskellige Boligselskabers økonomiske Forhold, saaledes at man kan faa Klarhed over, i hvilket Omfang det er tvingende nødvendigt at skride til en Anvendelse af § 5. Men her maa jeg sige, at her maa Ledemotivet gennem disse Overvejelser stedse være Hensynet til den Statskasse og til de kommunale Kasser, som til syvende og sidst er Garanter for Laanene, saaledes at det maa blive en væsentlig Side af disse Overvejelser at faa Klarhed over, paa hvilken Maade Staten og Kommunerne med de mindste Tab — selv om de kun skal være af foreløbig Art — kan slippe ud over de Vanskeligheder, som er Konsekvensen af det Byggeprisniveau, man for nogle Aar siden havde, og det, vi nu har arbejdet os ned paa, og som man vel

ikke en Gang tør eller bør haabe skal blive det endelige.

Men naar disse Undersøgelser er tilendebragt, ja, saa maa man tage Stilling til hele Spørgsmaalet ud over det øvrige Land, bl. a. ogsaa til Parcelbyggeriet, ud fra de samme Grundsætninger, som jeg her har omtalt, paa Grundlag af en nøje Undersøgelse i hvert enkelt Tilfælde. Ind under denne Undersøgelse kan da naturligvis ogsaa komme det Spørgsmaal, om man i visse Tilfælde bør substituere en direkte Lempelse i de Ydelser, som Laanene foranlediger, med visse Skattelempelser, og først naar denne Undersøgelse er foretaget, kan man efter min Mening sætte ind i Problemet med Udsigt til at løse det paa en Maade, som har Tilknytning til de i Tiden tilstedeværende Forhold paa Boligomraadet. Derfor mener jeg, at dette Lovforslag er kommet for tidligt til Verden; det er kommet til Verden, inden det havde Betingelserne for at drage Aande, og jeg synes derfor, at de ærede Forslagsstillere — om end man kan paaskønne den gode Villie, som man her har givet Udtryk for med Hensyn til at bidrage til Boligbyggeriets Fremme — burde have afventet, hvad der i den nærmeste Fremtid kommer ud af de saaledes paabegyndte Undersøgelser. Og man maatte saa meget mere kunne have gjort dette, som for en stor Del af disse Bygningers Vedkommende, Talen her er om, løber den bestaaende Skattelempelse lige til henimod Udgangen af 1928.

Jeg skal dernæst gøre nogle Bemærkninger om det af det radikale Venstre fremsatte Forslag til Lov om Fritagelse af Nybygninger m. m. for kommunal Ejendomsskyld. Lovforslaget gaar — som ogsaa nævnt af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne — ud paa, at Bygninger i Fremtiden skal fritages for kommunal Ejendomsskyld, naar deres Opførelse er paabegyndt efter 31. December 1926, og dette hvad enten det drejer sig om Ombygning, Nybygning eller Tilbygning til bestaaende Bygninger, og dernæst, at Bygninger, hvis Opførelse er paabegyndt efter 1. Juni 1916, kan fritages for Ejendomsskyld til Kommunen, naar de indeholder Beboelse. Jeg ser for Resten en vis Uoverensstemmelse mellem disse to Paragraffer, idet § 1 angaar alle Bygninger, medens § 2 kun angaar saadanne, i hvilke der er Beboelse. Og saa tilføjes der i § 3 en nærmere Bestemmelse om en Begrænsning af denne Fritagelse, idet det siges, at den kan indskrænkes til 25 000 Kr., hvis der er Erhvervsvirksomhed knyttet til den vedkommende Ejendom foruden Beboelse, me-